

ISLÄNSK FÁRHUND

DOMARKOMPENDIUM

Raskompendium för

Isländsk Fårhund

(Íslenskur Fjárhundur)

baserad på FCI standard nr. 289

Originalstandard 2018-06-15 (isländska)

FCI-standard 2018-07-03 (engelska)

SKK:s Standardkommitté 2022-12-21 (svenska)

**Kommentarer och inledning utarbetat av
Hans-Åke Sperne**

*Hundarna på fotografierna är antingen utlandsfödda eller ej
längre i livet.*

Redaktion och foton May Britt Sannerholt, Ulla Sonne, Martina Persson, Sten Georg, Hans-Åke Sperne och Ágúst Elí Ágústsson. Vi tackar alla fotografer som har bidragit till illustrationerna i kompendiet.

Teckningar av Lena Hellborg

Utgivet av Svenska Isländsk Fårhund Klubben, Sverige
september 2003

Omarbetad inför domarkonferensen 2010

Omarbetat inför domarkonferensen 2022

(Originalutgåva på danska i april 2001).

Ett särskilt tack till Ulla Sonne och Sten Georg för ideella insatser med flott layout och ovärderligt arbete i redaktion och produktion.

Bra hundar och goda hästar har alltid varit till ovärderlig hjälp för människorna på "Sagornas Ö".

*Förutom att valla ska
den isländska
fårhunden vakta hus
och gård.
Den ska vara sin
husbondes trogna
följeslagare i de
dagliga sysslorna på
gården, en god
kamrat i alla lägen.*

Under slutet av 1800-talet, när valpsjuka slagit ut stora delar av Islands hundbestånd, sades det att bönder kunde byta "en häst och två får mot en sann islandshund".

Åtskilliga liknande historier beskriver hur stort värde man satte på goda gårds- och vallhundar. Det beläggs av bland andra engelsmannen och islandsvännen Sir Mark Richard Watson. Som liten pojke skrev han till postmästaren i Reykjavik i hopp om att kunna utöka sin frimärkssamling.

Han blev bönhörd vilket ledde till ett livslångt intresse för Island med åtskilliga upptäcksresor till landet. I sitt sökande efter det traditionella isländska gårdslivet, blev det många tidskrävande mil på hästryggen, allt oftare med en vän i sällskap.

Eftersom Mark även bar på ett stort naturintresse kom det inte bara att omfatta gårdens djur utan även fåglar och andra vilda djur. Så småningom hamnade hans fokus på hundar av spetstyp som han mötte här och där.

I boken **THE ICELAND DOG, 874 (1956)**, redovisade Mark Watson sin egen forskning och sina personliga intryck av den ras som vid den tiden alltså gick under namnet islandshund. Utifrån hundarnas breda användningsområde, är det egentligen ett mer passande namn än isländsk fårhund. Det har först under senare år beslutats vara rasens namn.

Mark Watsons värnande om rasen och hundar generellt i Island, fick honom även att initiera den första hundutställningen någonsin i landet. Han ordnade engelsk domare, prisrosetter och betalade samtliga kostnader för utställningen som hölls i Islands största växthus, Eden i Hveragerdi. För att bidra till god hundhållning i landet, lät han också ge ut boken "**Hundurinn minn**", på landets hemspråk alltså. Mark ville helt enkelt att den skulle vara möjlig att läsa för alla islänningar.

Tack vare Marks kunskap om kennelväsende i England, började hundarna registreras och Islands kennelklubb (Hundarræktarfélag Íslands) grundades.

Ett antal hundar samlade Mark även för egen del och han kom att föda upp ett mindre antal kullar.

Till Mark Watsons minne, instiftades för några år sedan "Íslandsdagurinn". Då samlas hundägare med sina hundar ganska opretentiöst på olika platser i Sverige och andra länder för att uppmärksamma Marks insats i rasen.

Sentida forskning

Någon gång under 1970 och 1980-talen, samlades blod in för att se över eventuellt släktskap med andra hundraser i norra Europa. Det gjordes med hjälp av den isländske genetikern Adalsteinn Adalsteinson och en medarbetare, när Adalsteinsson var yrkesverksam forskare i Norge.

Tyvärr stannade analysen upp men man kunde dessförinnan säkerställa släktskap med karelsk björnhund. Alldeles säkert hade ett fortsatt arbete pekat på släktskap med flera andra nordliga spetsar som i dag utgör egna hundraser.

Det är lätt att fastslå att de spetsar som först kom till Island, under de första århundradena därefter, har blandats upp med hundar av annan typ som togs med till Island. Vanliga färdvägar gick över havet söderut till Färöarna, Shetlandsöarna, Skottland, Irland och andra nordliga hamnar i Storbritannien samt till näraliggande Grönland. Den långsamma uppblandning av hundar som då skedde under flera sekel, är ursprunget till den ras som kallas isländsk fårhund.

Allt efter åren gick ökade resandeströmmen och när islänningar långt senare såg hundar av collietyper som vallade i ovan nämnda områden, tänkte man att en blandning av dem kunde bli perfekt på Island. För att göra en lång historia kort kan man säga att de tidsmässigt sena försöken till perfektion inte hade framgång.

Vallhunden

Det är främst i arbetet med Islands många får som de isländska fårhundarna har värderats men den används även till hästar och kor. Den isländska fårhunden uppgift är primärt att samla och driva djur. Får och andra kreatur som under sommarmånaderna fritt fått vandra över oerhörda vidder för att söka sin föda, samlas på hösten till skiljning och slakt. Under flera dagar arbetar traktens ridande bönder tillsammans med sina hundar för att hämta hem djuren.

Med sin fantastiska energi, sitt mod, sin förhållandevis goda avståndssyn och uppmärksamhet, bidrog hundarna till att djuren upptäcktes och kunde föras mot skiljningsplatserna.

En ivrigt skällande isländsk fårhund kunde få fart på tackor och lamm även när de tryckte bakom lavablock eller i håligheter i terrängen.

Även i de dagliga sysslorna då kor ska mjölkas eller hästar hämtas, tog bonden hjälp av sin isländska fårhund. I alla tider har fårskiljning varit en folkfest.

Numer tyvärr utan vidare inblandning av isländska fårhundar. I den mån vallhundar förekommer för det ändamålet numer, är de vanligen av collietypp.

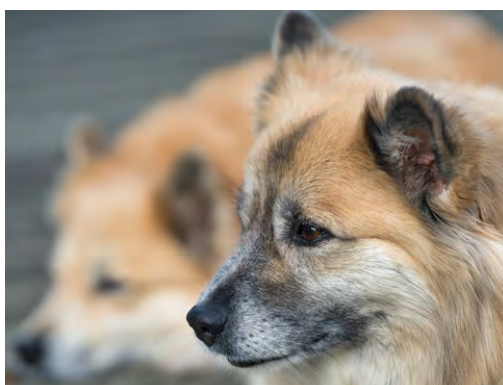

Gårdshunden

Den isländska fårhunden betecknas ofta "gårds- och vallhund". Som gårdshund har den också vaktande uppgifter. Utan pardon föser hundarna bort gårdens betande djur från köksträdgårdar och näraliggande slätterängar.

Som gårdshund har den också till uppgift att hålla gården ren från vilda och andra främmande djur som inte har där att göra. De nyfödda lammungarna måste fredas från rävar, rovfåglar och korpar.

De isländska bondgårdarna har enligt tradition under århundraden erbjudit husrum åt resenärer. Den isländska fårhunden ska varsko då främlingar är i antågande. Inte för att uppmärksamma ett hot utan mer för att förbereda ett besök. Den isländska fårhunden är med sin vaksamhet och sitt skall en ypperlig varnande vakthund som inte får vara aggressiv.

Karaktär

Den isländska fårhunden är en robust, livlig och vaken hund som har nära till skall. Den är vänlig och nyfiken. Många vittnesmål finns om hundens självständighet. En av många historier beskriver en bonde som, trots ett förfärligt oväder, skulle hämta hem djur till sin gård. Medan mannen klädde sig omsorgsfullt för att motstå vädrets makter, hade hunden givit sig iväg på egen hand. Då bonden färdigklädd kom ut på gården hade hunden på egen bevåg utfört sysslan.

Trots sin självständighet har hunden alltså lätt att lära. Det gäller naturligtvis även oönskade lärdomar.

En valp som ensam får ströva fritt omkring utanför den egna gården, tar genom sin nyfikenhet allt större lovar med en vagabonderande tillvaro som följd.

En hund som däremot växer upp med gårdsfolket i det dagliga arbetet, lär sig oftast gårdens gränser och blir gårdsfast och hemkär. Deltagande i de vardagliga sysslorna på en bondgård ger den mentala stimulans som behövs för att en livlig och nyfiken isländsk fårhund ska bli en belåten hund.

Självständigheten, livligheten och nyfikenheten kan, utan närhet till människor och en tydlig plats i familjen, resultera i en självsvåldig hund som gör som den själv vill, oberoende av ägaren.

RASANSVAR OCH NULÄGE

Island

Rasansvaret finns självklart i hemlandet Island. Där är Hundaræktarfélag Íslands, H.R.F.Í. (Islands Kennelklubb) ansvarig huvudorganisation. Rasansvaret är delegerat till den officiella avelsavdelningen, Deild Íslenska Fjárhundsins, D.Í.F. Dess uppdrag är att särskilt ansvara för rasens skydd, avel och hälsa. För att säkerställa sambandet mellan D.Í.F och Islands kennelklubb utser kennelklubben en representant att ingå i D.Í.F:s styrelse som observatör med förslagsrätt i frågor som gäller rasen.

Islands kennelklubb som är medlem av NKU och FCI, bildades så sent som 1969 med det huvudsakliga syftet att restaurera och bevara den enda egna hundrasen.

Då allt fler hundraser kom till Island och Islands Kennelklubb fick många allmänna frågor att behandla, var det naturligt att delegera rasansvaret till avelsavdelningen. Det skedde år 1979 med bildandet av D.Í.F.

Trots det idag förhållandevis stora antalet individer är avelsbasen väldigt liten.

År 1996 initierade H.R.F.Í en omfattande inventering av tänkbara, icke registrerade isländska fårhundar, i syfte att utöka den genetiska variationen. Den genomfördes på olika platser under ett par års tid och ett 50-tal hundar bedömdes av 3 domare med stor raserfarenhet.

Internationellt samarbete initierades 1995 och ett första internationellt seminarium hölls i Sverige 1996. Samarbetet fortgår än med årliga seminarier (se nedan).

Stora satsningar har gjorts på utbildning av avelsfunktionärer, uppfödare och hundägare inom, olika kynologiska och organisatoriska områden.

Sverige

SIFK: Svenska Isländsk Fårhund klubben

Svenska Isländsk Fårhundklubben, SIFK bildades år 1990, under namnet Islandshunden - Sverige och var den första rasklubben utanför Island. De första åren hade klubben rasklubsstatus och sorterade under den snabbt växande specialklubben SSD, Specialklubben för Sällskap och Dvärghundar. I samband med SSD:s upphörande, bildades flera nya specialklubbar. Islandshunden – Sverige blev som en följd av det, den självständiga specialklubben Svenska Isländsk Fårhundklubben år 2001.

Sedan mitten av 80-talet, då endast en handfull isländska fårhundar fanns i Sverige, har nu över 2700 individer registrerats/fötts i landet. Det gör att Sverige hyser en av de största raspopulationerna i världen.

SIFK har under åren utvecklats med kommittéer som har olika ansvarsområden. Det har bidragit till större kunskap om rasen. Klubbens fokus är genetisk variation, hälsa, mentalitet, funktion (vallning- och gårdsegenskaper) samt exteriör utan särskild

ordning.

Särskilt angeläget har det varit att få fram en anlagsbeskrivning för vallning. Genom att tidigt i klubbens historia börja träna hundar att valla får, utarbetades först en egen vallanlagsbeskrivning. Senare har samarbetet med Svenska Kroppsvallarklubben, SvKV och dess raser lett fram till ett godkänt officiellt anlagstest (FCI:s Natural Herding Aptitud Test, NHAT) samt ett vallarbetsprov (FCI:s Herding Working Test, HWT).

År 2018 deltog de första hundarna i anlagstestet och 2019 klarade den första isländska fårhunden vallarbetsprovet.

Raslubben har på olika sätt aktivt bidragit till kännedom om rasen även i ett internationellt perspektiv, framför allt genom andra länders rasklubbar. SIFK:s Avelskommitté har i det sammanhanget haft en framträdande roll.

ISIC

Internationellt

Icelandic Sheepdog International Cooperation, ISIC är namnet på det internationella samarbetet. Där ingår rasklubbar/rasrepresentanter från Sverige, Island, Norge, Finland, Danmark, Holland, Tyskland, Schweiz, Österrike, USA, Frankrike och Belgien.

I Kanada fanns tidigare en rasklubb, om än inte i vår bemärkelse. Där pågår ett arbete med att bilda en rasklubb som uppfyller villkoren för att erkännas av Kanadas kennelklubb, CKC.

Samarbetsformer

Antalet isländska fårhundar uppgår för närvarande till över 10 000 i världen. I några länder finns omkring 1000 nu levande hundar varav de allra flesta i Danmark som har ca.1800 hundar. I Sverige har vi ca. 1100 hundar.

Den alldeles övervägande delen isländska fårhundar finns med andra ord utanför Island. Så var det i ännu större utsträckning även innan det internationella samarbetet startade.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för rasen totalt sett, utan hindrande nationsgränser, bildades ISIC genom ett första internationellt möte i Sverige 1996. Det följdes upp i Island 1997, Holland 1998 och Danmark 1999. Seminarierna har därefter årligen genomförts i olika länder. De har organiserats i samarbete mellan en värddklubb och ISIC:s exekutiva kommitté.

SIFK har stått för värdskapet fyra gånger (1996, 2001, 2014 och 2016).

Vid det första seminariet, utsågs en tremannakommitté, Icelandic Sheepdog International Executive Committee, med svensk representation. ISIC/Exc. ska ansvara för uppföljande seminarier samt löpande internationella frågor enligt överenskommelser under seminarierna.

Huvudmålsättningen med samarbetet är att på olika sätt bibehålla och förvalta den lilla genetiska variationen i rasen. Det ska bland annat ske genom insamlande och utbyte av statistik. Detta ligger till grund för utvärdering och önskas bygga på så likartade grunder som möjligt oavsett land. Utvärdering sker utifrån fem kriterier; genetisk variation, exteriör, hälsa, funktion (vakt- och vallning) samt mentalitet.

En satsning på att skapa gemensamma utvärderingsformer för mentalitet (MH) och funktion (vall- och gårdhund) beslutades på seminariet 1997. Beslut har senare fattas om gemensamt datautbyte för bland annat beräkning av släktskapsgrad. Detta som hjälp vid avel över landgränserna.

För det ändamålet har en gemensam internationell databas skapats av ISIC. Den innehåller alla hundar som registrerats i världen sedan registrering av rasen påbörjades i Island.

På seminariet 2018 i Island togs nästa stora steg. Det innebar anslutning till det internetbaserade dataprogrammet Dogs Global. Programmet ger viktig information om inavelsgrad beräknat ända tillbaks till rasens kända "founders" (starthundar). Ett annat verktyg i programmet är möjligheten att beräkna, "mean kinship" vilket ger svar på vilka individer som bäst bidrar till att upprätthålla genetiska variation.

Ursprungsland/hemland: Island

Användningsområde FCI-klassifikation: Grupp 5, sektion 3

Isländsk Fårhund

Kommentarer:

Isländsk fårhund är en av raserna i FCI grupp 5, sektion 3, som innehåller nordiska vakt- och vallhundar. I NKU klassificeras de "Nordliga gårds- och vallande spetsar". Den isländska fårhunden är därmed en vallande-, vakt och gårdshund i likhet med övriga spetsar i sektion 3. Vad som tydligt utmärker det vaktande beteendet är att rasen håller gården fri från vilda och andra främmande djur samt håller gårdens betande djur borta från växande grödor i gårdens närhet. Rasen varskar även med skall när främlingar är i antågande men får aldrig vara aggressiv.

Bakgrund/ändamål: Isländsk fårhund är Islands nationalras. Den är ättling till de hundar som de ursprungliga nybyggarna, vikingarna, hade med sig (åren 870–930). Den isländska fårhunden och dess sätt att arbeta har anpassats efter terräng och lantbruksmetoder. Rasen blev en viktig hjälp för islänningarna i deras hårda kamp för att överleva under århundradena. Hundarna har varit outhärliga i arbetet med att valla gårdarnas djur och de dagliga sysslorna.

Kommentarer:

Vid sidan av den typiska gårdshundkaraktären där hemreviret värnas, är det viljan att valla som gjort den outhärlig. De egenskaperna liknar dem som gäller för övriga raser i FCI grupp 5, sektion 3. Att rasen även formatets av hundar från öar, norr och väster om Storbritannien samt dess norra fastlandsdelar, framgår på åtskilliga sätt.

Isländska fårhundar ska kunna samla och förflytta även hästar och kor, ofta tillsammans med andra hundar och deras ägare. Hundrasen har genom sin anpassningsförmåga under århundraden, överlevt under extrema umbäranden vid återkommande epidemier och naturkatastrofer. Något som riskerat utrota hundrasen flera gånger.

År 1969 bildade en grupp förutseende människor Hundarættarfélag Íslands, Islands Kennelklubb, vars ursprungliga syfte var att rädda den isländska fårhunden från utrotning.

Trots att rasen nu finns i tämligen stort antal, betraktas avelsbasen av forskare på genetikens område som så liten, att rasen är i riskzonen.

Helhetsintryck:

Isländsk fårhund är en nordisk vallande spets. Den ska vara något under medelstorlek, kraftig och ha upprättstående öron och ringlad svans. Sedd från sidan ska kroppen vara rektangulär. Uttrycket ska vara vänligt och mildt, intelligent och glatt. Det rastypiska temperamentet är självsäkert och livligt. Två hårlagstyper förekommer: korthårig och långhårig. Båda varianterna ska ha tjock päls som skall vara mycket vädertålig. Könsprägeln ska vara tydlig.

Kommentarer:

Hunden ska vara kraftig och robust, alltså ha rejäl benstomme samt vara oöm och tålig. Allt för att klara den typiska isländska miljön väl.

Hårlaget beskrivs som långt eller kort men oavsett pälslängd är kvalitén väsentligast. Såväl för kort som för lång päls förekommer.

Hundens sätt att vara ska avspeglas i uttrycket som ska vara alert, tillitsfullt och mildt. Temperament, helhet, typ och konstitution utifrån rasens standard är det primära vid typbedömningen.

Viktiga mått- förhållanden

Mätt från skulderled till sittbensknöl ska **kroppslängden** vara större än mankhöjden.

Bröstdjupet ska motsvara frambenens längd.

Nospartiet ska vara något kortare än skallen.

Kommentarer:

Den isländska fårhunden ska vara tydligt rektangulär. Vilket framgår av originalstandarden. I synnerhet som rasen absolut inte ska vara kvadratisk. Heller inte högställd och "luftig". Den ska snarare uppfattas som "närmare marken än himmeln", utan att för den skull vara kortbent.

Uppförande/ karaktär

Isländsk fårhund ska vara en härdig och smidig vallhund, som driver med skull. Den är en synnerligen användbar vallhund för att valla och flytta fårflokar och andra djurslag. Det ligger i den isländska fårhundens natur att vara mycket alert och den välkomnar entusiastiskt besökare utan att visa aggressivitet.

Rasen är gladlynt, vänlig, nyfiken, lekfull och självsäker med ett mildt temperament.

Kommentarer:

Munterhet, vänlighet, nyfikenhet och mod ska kunna framgå även vid exteriörbedömning. Den isländska fårhunden är intresserad av att möta människor och signalerar ofta tydligt att så är fallet. En hund som då visar rädsla och/eller aggressivitet mot människor lever inte upp till standardens önskade temperament.

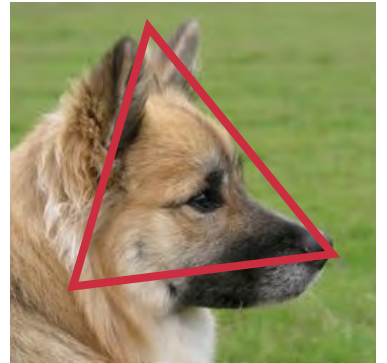
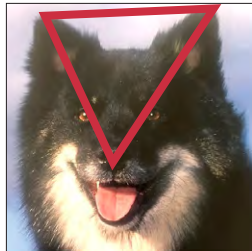
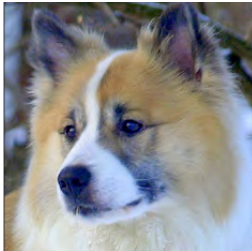
Isländska fårhundar visar ibland för hög stresskänslighet.

Det kan ta sig olika uttryck på utställning.

Några vill lämna ringen, medan andra gör utfall mot hundar och "går ur hand".

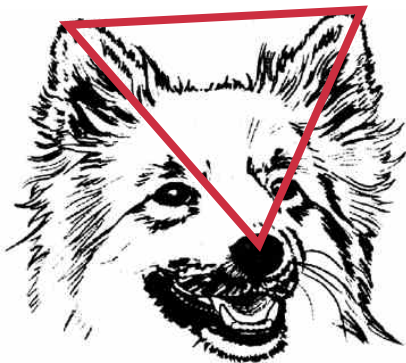
Mycket av detta kan naturligtvis hänföras till fostran/miljöträning och märks främst hos omogna hanhundar. Ibland har dock beteendet djupare orsaker. Oavsett skälen, ska prissättningen avspegla sådant beteendet.

Vi ber om domarnas hjälp med detta.

Huvud

Huvudet ska vara kraftigt med stram hud. Sett ovanifrån och från sidan ska huvudet vara trekantigt.

Kommentarer:

Standarden beskriver ett starkt huvud, där idealet sett uppifrån och från sidan har formen av en trekant som är närmast liksidig. Släta kinder och ett utfyllt nosparti är angeläget. Två linjer från nostrifyfeln, en till varje öronspets bildar två triangelsidor. Den tredje utgörs av en linje mellan öronspetsarna. Ett allt vanligare typfel är långsmala huvuden med mycket svagt markerade, flacka stop, ofta i kombination med smala skallar, höga och smala tätsittande öron.

Huvudet ska understryka könsskillnaden.

Det omtalade leendet åstadkoms av mörka ögon och ett utfyllt nosparti med starkt pigmenterade läppar.

Huvud

Skalle: Hjässan ska vara något välvd.

Stop: Stopet ska vara tydligt markerat, men varken högt eller brant.

Kommentarer:

Smala skallar med långa flacka markerade stop har blivit allt vanligare och är oönskat. För branta eller höga stop förekommer mycket sällan. Vid betraktande av stopet från sidan, bör man uppmärksamma skillnaden på själva stopet och ögonbrynsbågarnas markering.

Nostryffel: Nostryffeln ska vara svart. Hos chokladbruna hundar ska den vara mörkt chokladbrun, vilket också kan förekomma hos vissa crèmevärgade hundar.

Nosparti: Nospartiet ska vara välutvecklat och starkt med plan nosrygg. Det ska vara något kortare än skallen. Sett ovanifrån och från sidan ska nospartiet avsmalna mot nostryffeln och bilda en trubbig triangel.

Läppar: Läpparna ska vara strama. Läppkanterna ska vara svarta. Hos chokladbruna hundar ska de vara mörkt chokladbruna, vilket också kan förekomma hos vissa crèmevärgade hundar.

Kommentarer:

Pigmentet ska vara mörkt, oavsett det är svart eller brunt, för att skapa det korrekta uttrycket.

Käkar/tänder: Saxbett. Kompletta bett föredras.

Kommentarer:

Avsaknad av en eller enstaka P1:or är tämligen vanligt. Avsaknad av enstaka större premolarer och/eller molarer förekommer men endast sällan.

Notera gärna i kritiken särskilt större tandförluster.

Kinder: Kinderna ska vara släta men välfyllda

Kommentarer:

Se kommentarer huvud.

Ögon

Ögonen ska vara medelstora och mandelformade. Färgen ska vara mörkt brun. Hos chokladbruna och crèmevärgade hundar får ögonfärgen vara något ljusare. Ögonkanterna ska vara svarta. Hos chokladbruna hundar ska ögonkanterna vara chokladbruna, vilket också kan förekomma hos vissa crèmevärgade hundar. Uttrycket ska vara mildt.

Kommentarer:

Ögonen utgör en viktig del av uttrycket. Ögonfärgen ska vara så mörk som möjligt för att uppnå det milda uttrycket. Det understryks genom att man talar om "något ljusare" på chokladbruna och crèmevärgade hundar samt att gula ögon uttrycks som ett allvarligt fel.

Pigmentet, som också bidrar till uttrycket, ska vara så mörkt som möjligt oavsett det är svart eller brunt.

Framträdande stora och runda ögon ger ett oönskat uttryck.

Smala, snedställda likaså. Mörka breda ögonränder ger ibland intryck av stora ögon trots att så inte är fallet.

Öron

Öronen ska vara upprättstående och medelstora. De ska vara tydligt brett ansatta, men inte lågt. De ska vara nästan liksidigt trekantiga med fasta kanter och svagt rundade toppar. Öronen ska vara mycket rörliga, reagera känsligt på ljud och avspegla hundens sinnesstämning.

Kommentarer:

Örats bas ska vara bred. Med öron av önskad form och storlek, ska mellanrummet mellan öronen vara ungefär en öronbredd när öronen är i högsta position. Om öronens storlek, form eller ansättning avviker från det önskade, harmonierar det inte med huvudet.

De mycket rörliga öronen signalerar tydligt på skeenden i omgivande miljö.

Vid bedömning är det därför viktigt att kunna bedöma öronen då de är i högsta position.

Hals

Halsen ska vara medellång, muskulös, stram och med något välvd nacke och välburet huvud.

Kommentarer:

Korta halsar där huvudet tycks fäst på närmast direkt på bålen förekommer. Branta skuldror är vanligen orsak till detta och resningen förloras.

Kroppen

Kroppen ska vara stark och i harmoni med helhetsintrycket.

Rygg: Ryggen ska vara plan, muskulös och stark.

Ländparti: Ländpartiet ska vara brett, muskulöst och ganska kort.

Kors: Korset ska vara brett, måttligt kort, välmusklat och svagt sluttande.

Bröstkorg: Bröstkorgen ska vara lång, djup och väl välvd.

Underlinje och buk: Buklinjen ska endast vara svagt uppdragen.

Kommentarer:

Ryggen ska vara plan och länden stark.

Alltför fallande kors med lågt ansatta svansar bör särskilt uppmärksammas.

En välformad bröstkorg som är lång, ger en korrekt svagt uppdragen underlinje.

Allt för kort bröstkorg med korta bakre revben, lämnar buken oskyddad med risk för skador på vitala inre organ. En kort bröstkorg resulterar i en uppdragen buklinje och felaktig siluett. Dock kan en lång och riklig päls dölja det för ögat men knappast för händerna.

Svans

Svansen ska vara högt ansatt och ringlad över ryggen så att den berör ryggen.

Kommentarer:

Sabelsvans förkommer och förstör typ och helhet. Svansen ska vara ringlad, helst mitt över och ha kontakt med ryggen. Lågt ansatta svansar i fallande kors är tyvärr vanligt.

I avslappat tillstånd eller vid ointresse fälls svansen ibland. Den ska dock alltid visas ringlad över ryggen i trav. I snabb vägvinnande galopp fälls ofta svansen och används som balans- och styrmedel vid riktningförändringar.

Extremiteter

Dubbla sporrar fram

Dubbla sporrar bak

Framställ:

Helhet: Sedda framifrån ska frambenen vara raka, parallella och starka. Framstället ska ha normala vinklar.

Skulderblad: Skuldrorna ska vara sluttande och muskulösa.

Kommentarer:

Branta skuldror är inte ovanligt. Det gör att framstället inte balanserar den önskade drivkraften bakifrån.

Framtassar: Framtassarna ska till formen vara något ovala med slutna, väl välvda tår och välutvecklade trampdynor. Dubbelsporrar är tillåtet.

Bakställ:

Helhet: Sedda bakifrån ska bakbenen vara raka, parallella och starka. Bakstället ska ha normala vinklar.

Lår: Låren ska vara breda och välmusklade.

Baktassar: Baktassarna ska till formen vara något ovala med slutna, väl välvda tår och välutvecklade trampdynor. Välutvecklade dubbla baksporrar är önskvärt.

Kommentarer:

Hundar av spetstyp är generellt sett moderat vinklade. Isländsk fårhund är inget undantag och ska alltså vara normalt vinklad för en rektangulär vallande spets.

Kohasighet och mycket utställda baktassar var mycket vanligt under rasens tidiga år. Det har förbättrats avsevärt även om det fortfarande förekommer. Notera gärna särskilt goda bakställ i kritiken.

I enstaka fall kan en sporre vara en fullt utvecklad femte tå. Det är inte fel. Det är dock total avsaknad av sporrar på bakbenen. Önskade flata och öppna tassar bör uppmärksammas. En hund med sådana tassar arbetar inte länge i isländsk terräng.

Rörelser:

Rörelserna ska vara smidiga, uthålliga och god drivkraft. och de ska utan ansträngning täcka mycket mark.

Kommentarer:

Balanserade, marktäckande, energiska men ändå kraftbesparande rörelser eftersträvas. Harmoni mellan fram- och bakkensrörelser är viktigast.

Det önskade rörelserna framgår utan att hundarna visas i trav, gränsande till galopp.

Bedömningen av mycket välvinklade hundrasers rörelser i maximalt trav, ska inte smitta av sig på en gårds- och vallande spets som isländsk fårhund.

För att stävja detta ber vi om domarnas hjälp.

Päls:

Pälsstruktur: Pälsen ska vara dubbel, tjock och synnerligen vädertålig.

Två hårlagsvarianter förekommer: **långhårig** och **korthårig**.

Korthårig: Täckhåret ska ha tämligen grov struktur och tjock, mjuk underull. Pälsen ska vara kortare i ansiktet, på skallen, öronen och på framsidan av benen. Den ska vara längre på halsen, bröstet och baksidan av låren. Svansen ska vara buskigt behårad och päslängden ska vara i proportion till kroppspälsen.

Långhårig: Pälsvarianten ska ha längre täckhår som ska vara tämligen grovt och underullen ska vara tjock och mjuk. Pälsen ska vara kortare i ansiktet, på skallen, öronen och på framsidan av benen. Pälsen ska vara längre bakom öronen, på halsen, manken, bröstet, baksidan av låren och med fransar på baksidan av frambenen. Svansen ska vara mycket buskigt behårad och päslängden ska vara i proportion till kroppspälsen.

Kommentarer:

Pälsen är dubbel med skyddande täckhår som ska vara kraftiga utan bli sträva. Båda hårlagen ska ha tät mjuk underull. Pälsen ska vara åtliggande på ryggen och oavsett päslängd forma en manliknande krage.

I verkligheten förekommer kort och lång päls samt allt där emellan. Även allt för korta respektive för långa täckhår förkommer. Om ullen är riklig och täckhåren för korta, reser de sig och öppnar för regn att tränga in. På individer med för lång päls, delar sig täckhåren lätt i en ryggbena som även det öppnar för regn. Ingen hund klarar heller att passera en strid isälv utan en skyddande päls.

Oavsett pälsens längd är dess kvalitet alltid viktigast.

Färg

- Fawn och rött i varierande nyanser – från crème till rödbrunt
- Grå-schatterad
- Chokladbrunt i olika nyanser
- Svart

Vita tecken ska alltid förekomma hos enfärgade. De vita tecknen, vilka ofta är asymmetriska, förekommer som bläs, eller del av bläs, halsring, på bröstet, som sockor av varierande längd samt på svanstippen. Färg på öronen, eller nära öronen föredras. Ljusare nyanser förekommer ofta på kroppens undersida, från strupe till svansspets. Hos grå-schatterade och mycket ofta även hos gulröda hundar förekommer mörk mask, mörka hår och hårspetsar som en mörk skuggning av täckhåren. Svarta och chokladbruna hundar har ofta traditionell tanteckning, med varierande nyanser av tan. Tecknen ska finnas på kinderna, över ögonen, under svansen och på svansens undersida samt på benen. Fläckiga hundar ska ha fläckar på kroppen mot vit bakgrund, och kan ha åtföljande vita tecken. Fläckarna, vilka kan variera i storlek, ska alltid dominera.

Kommentarer:

Vilken av de fyra grundfärgerna en hund har, bör man direkt kunna avgöra. Det är dock inte alltid så lätt vilket framgår nedan. Den särklassigt vanligaste grundfärgen är gulröd följt av svart. Chokladbrun förekommer liksom gråchatterad i liten utsträckning.

Vita tecken ska alltid följa grundfärgen. De ljusare nyanser som ibland följer hundens undersida, syftar på en avblekning av grundfärgen. Även de hundarna ska ha vita tecken.

Bedömningen av fläckiga hundar mot vit bakgrund kan vara svår eftersom vit inte anges bland grundfärgerna. Istället uttrycks detta i ett senare tillägg just på det viset. Dock ska inte vitt utan de färgade fläckarna dominera. Om hunden uppfattas som dominerande vit, har den alltså för mycket vitt.

För att uppnå det önskade uttrycket, ska pigmentet och ögonen vara så mörka som möjligt oavsett pälsfärg. Beskrivningen "färg på öronen eller nära öronen", är en kompromiss med hälsoanknytning eftersom det finns ett samband mellan helt opigmenterade öron och dövhet.

En hund som är både mörk och ljus, är lätt att se mot de underlag och vädersituationer som Island bjuder.

Detta är alltså en funktionsmässig fördel.

Storlek/vikt

Mankhöjd: Ideelhöjd för hanhundar är 46 cm, för tikar 42 cm

Kommentarer:

Storleksvariationer återspeglas tydligt i verkligheten.

Tidigare utgjorde spannet mellan minsta tik och största hane 10 cm, vilket är mycket i en ras som är något under medelstorlek. Föreliggande standard anger i stället idealmått vilket ger ett tydligare mål att rikta in avel och bedömning på. De nya idealmåtten ligger en cm ovanför medelvärdet inom det tidigare spannet, vilket antyder en önskan från hemlandet om en förskjutning av storleken uppåt.

Vilka avvikelser från ideelhöjden som kan anses acceptabla anges inte vilket gör att storleksbedömningen får grundas på mycket sunt förnuft.

Kommentarer/tydliggöranden från domarkonferensen 2022:

Klent byggda hundar med otillräcklig benstomme och alltför långsmala huvuden med flacka stop har tyvärr blivit allt vanligare. Outvecklade bröstorgar likaså. Detta ber vi domarna uppmärksamma liksom fallande kors med lågt ansatta svansar och underställda bakbensrörelser. Aggressivt beteende ska bestraffas.

Fel

Varje avvikelse från standarden är fel och ska bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande.

- **Mycket ljusa ögon.**
- **Runda ögon.**
- **Baksporrar som helt saknas.**
- **Mantel eller sadel som är solitt svart eller chokladbrun hos hundar med fawn eller röd kroppsfärg.**

Kommentarer:

Hur man ser på mycket ljusa ögon är individuellt men eftersom gula ögon anges som allvarligt fel (nedan), ger det viss vägledning. Om ögonen utmärker sig på annat sätt än att vara mörka med ett mildt uttryck, får man överväga felets grad och prissätta därefter.

Uttrycket förändras också av runda ögon. Det kan kanske ge ett vänligt uttryck men knappast intelligent och muntert.

I denna standard betraktas avsaknad av dubbla sporrar bak som ett fel medan det tidigare sorterade under allvarliga fel. Kravet har alltså mildrats.

Mantel eller sadel är fel bara om den är solitt svart eller chokladbrun och ska inte förvecklats med en päls som har svarta eller mörkbruna hårdspetsar i form av mantel eller sadel.

Allvarliga fel

- **Blå ögon**
- **Gula ögon**

Kommentarer:

Blå ögon har tidigare inte nämnts i rasens standard. Det får betraktas som otypiskt i rasen. Kraftigt sänkt kvalitetsprissättning är inte att ängslas över.

Gula ögon förändrar ansiktsuttrycket så att det inte blir det önskade; intelligent och glatt. Vid en inledande typbedömning, ger redan en undran över ögonfärgen, en vägledning att ta på allvar vid prissättning.

Varken blå eller gula ögon ger rasen det rätta uttrycket.

Diskvalificerande fel

- Aggressiv eller extremt skygg
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.

Kommentarer:

Overly shy (FCI-eng. orig). ska förstås som överdrivet skygg.

Tyvärre förekommer det att hundar, i synnerhet unga hanar, stressas så starkt på utställning att det resulterar i aggressiva utfall mot andra hundar. Det ska inte accepteras.

Överkotade, hasleder kan vara svåra att upptäcka men förekommer. Det får betraktas som en abnormitet.

Nota bene

Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion ska användas till avel.

Testiklar

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.